

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122204871
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122204871.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava – Staré Mesto, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XXX, XXX XX D., právne zastúpenému: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 29,78 EUR s prísl. a vzájomnej žalobe o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, takto

rozhodol:

2 17Csp/79/2022

I. Súd žalobu žalobcu o zaplatenie 29,78 EUR s príslušenstvom **z a m i e t a**.

II. Súd **u r č u j e**, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.04.2016 je bezúročný a bez poplatkov.

III. Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

12 17Csp/79/2022

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 23.05.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 29,78 EUR s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný s ním (resp. jeho právnym predchodcom – Consumer Finance Holding, a.s.) uzavrel dňa 12.04.2016 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej žalovanému poskytol pôžičku vo výške 827 EUR za účelom nákupu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (nešpecifikovaný), ktorého kúpna cena bola 827 EUR a žalovaný pri podpise zmluvy neuhradil akontáciu. Žalovaný mal splácať pôžičku v pravidelných 40 mesačných splátkach v sume 29,78 EUR, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1 191,20 EUR. Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 1 161,42 EUR. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 01.09.2019 – Predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil, preto právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie a dňa 19.11.2019 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 27.11.2019 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty

na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods.9 OZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/447/2016. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 8.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 29,78 EUR. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 1 191,20 EUR tvorenú: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení: Počet splátok 39, Výška splátky 29,78 EUR, Suma splátok (počet*výška) 1 161,42 EUR, Suma po zosplatnení 29,78 EUR. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil 1 161,42 EUR. Výsledný rozdiel tak predstavuje suma 29,78 EUR (1 191,20 EUR – 1 161,42 EUR).

2. Súd za účelom ochrany práv spotrebiteľa a ex offo preskúmania postupu dodávateľa voči spotrebiteľovi vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení potrebných pre zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností a súčasne predloženie dôkazov podopierajúcich tieto skutkové tvrdenia, a to ohľadom splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, konkrétne, aby uviedol, či a ako bola pred uzavretím zmluvy skúmaná bonita žalovaného, teda jeho schopnosť splácať úver a z akých údajov a dokladov sa pri jej posudzovaní vychádzalo. Zároveň súd vyzval žalobcu na objasnenie, prečo bolo oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zasielané iba obyčajnou zásielkou.

3. Žalobca vo svojom podaní zo dňa 09.06.2022 reagujúc na výzvu súdu ohľadom skúmania bonity žalovaného uviedol, že Občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spĺňal štandardné riskové podmienky. Žalovaný podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalovaný neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerov a nežiadal o prípadné zníženie mesačnej splátky. Čo sa týka doručovania oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu, bolo zasielané obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Najneskôr dorúčením žaloby sa žalovaný mohol o zosplatnení dozvedieť, pričom účinky zosplatnenia nastanú spätne.

4. Súd doručil žalobu s prílohami a procesnými poučeniami žalovanému dňa 12.08.2022, a to spolu s uznesením, ktorým ho vyzval, aby sa k žalobe vyjadril, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

5. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 17Csp/79/2022-68 zo dňa 18.10.2022 súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že na miesto dovtedajšieho žalobcu – VÚB, a.s. – vstúpil žalobca uvedený v záhlaví tohto rozsudku.

6. Žalovaný doručil svoje vyjadrenie k žalobe a súčasne vzájomnú žalobu dňa 09.12.2022. Navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a súčasne, aby súd výrokom určil bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru. Uviedol, že zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ pre svoju osobnú potrebu, a preto sa majú na predmetný vzťah aplikovať normy spotrebiteľského práva. Poukázal na absenciu zákonom požadovaných náležitostí v zmluve, a to doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. k) predmetného zákona. S poukazom na uvedené mal za to, že úver je potrebné podľa

§ 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Poukázal na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo i len jednej z obligatórných náležitostí a v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (v zmysle § 54 ods. 2 OZ). Taktiež mal za to, že úrok vo výške 25,55 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a je preto neplatný. Priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny pri obdobných spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov v období 04/2016 boli na úrovni 8,81 %, t.j. trojnásobne nižšie oproti posudzovanému úverovému vzťahu. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/1/2019 zo dňa 31.07.2019. Žalovaný tiež uviedol, že dodávateľ pri overovaní bonity nemal k dispozícii všetky relevantné údaje, ktorými sú informácie o rodinnom stave, pošte vyživovacích povinností, výške príjmu a výške celkového objemu výdavkov žalovaného, čím došlo k naplneniu hypotézy podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a súčasne veriteľ nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zo zmluvy vyplýva hrubé porušenie dodávateľa postupovať s odbornou starostlivosťou, keď je uvedená výška výdavkov žalovaného v sume 0 EUR, čo je proti elementárnej logike neprípustný údaj. Okrem výšky príjmu nie je uvedený žiaden ďalší údaj, čo sa týka skúmania bonity žalovaného. Priamo zo zmluvy vyplýva, že žalovaný nepredkladal žiadne doklady. Nesprávny je aj údaj o mesačných finančných výdavkoch na splátky úverov, hypoték a lízingov vo výške 0 EUR. V danom čase už žalovaný mal priamo s právnym predchodcom žalobcu uzatvorenú minimálne jednu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 6019803038 zo dňa 07.01.2016, o čom dodávateľ musel mať vedomosť. O tom, že žalovanému nemal byť poskytnutý úver svedčí aj samotná neschopnosť splácania úveru žalovaným. Poukázal tiež na list Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov „Žiadosť – odpoveď B. A.“ zo dňa 11.04.2022, ktorá je súčasťou súdneho spisu vo veci sp. zn. 17Csp/27/2022, kde sa uvádza, že žalovaný bol v období od 01.02.2004 do 30.06.2017 (t.j. v čase uzavretia úverovej zmluvy) poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Preto v zmluve deklarovany príjem 700 EUR je zjavne nepravdivý údaj. Žalobca pritom nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal postup v súlade s odbornou starostlivosťou. Žalovaný úver splácal podľa toho, ako mu to dovoľovala jeho ťažká finančná situácia. V súvislosti s overovaním bonity poukázal aj na rozsudok tunajšieho súdu a odvolacieho súdu v inej veci, kde súd konštatoval, že pri porušení povinnosti skúmať príjem a výdavky spotrebiteľa je hmotnoprávnym následkom aj nemožnosť zosplatnenia úveru. Napokon taktiež poukázal na rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C-679/2018 zo dňa 05.03.2020 a vo veci C-303/20 zo dňa 10.06.2021 ohľadom výkladu a požiadaviek článkov 8 a 23 smernice EP a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008. Keďže žalovaný vyčerpal z úverového rámca prostriedky v celkovej výške 827 EUR a uhradil sumu 1 161,42 EUR, mal žalovaný za to, že dlh zanikol splnením. Záverom tiež vzniesol námietku premlčania s poukazom na skutočnosť, že do omeškania sa žalovaný dostal s úhradou splátky splatnej 20.05.2018 a žaloba bola doručená 23.05.2022.

7. Žalobca sa k vzájomnej žalobe a vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním zo dňa 04.01.2023. Mal za to, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom a poskytnutý úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s dobou trvania zmluvy poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne majúce za to, že doba trvania zmluvy je uvedená v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. Ďalej uviedol, že výška úrokovej sadzby je totožná s výškou RPMN z dôvodu, že navýšenie úveru predstavuje len zmluvne dojednaný úrok. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 827 EUR a žalovaný sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku 1 191,20 EUR v 40 pravidelných mesačných splátkach po 29,78 EUR. Priemerná hodnota RPMN pre úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MFSR v súlade s ust. § 21 ods. 2 z.č. 129/2010 Z.z. v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 31.12.2015 predstavovala 12,79 %. Najvyššia prípustná výška odplaty podľa zákona (§ 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. §1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995) predstavovala 25,58 %, t.j. 2 x priemernej RPMN 12,79 %. Nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Veličina vyjadrená prostredníctvom RPMN predstavuje celkovú odplatu spojenú s úverom, t.j. navýšenie úveru, ktoré je povinný dlžník veriteľovi zaplatiť a tento faktor je rozhodujúci pre ustálenie primeranosti odplaty. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve 25,55 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 platného a účinného od 01.01.2015. Dojednanú odplatu tak považoval

za primeranú, v súlade so zákonom (ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere) a dobrými mravmi. Poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CpCsp/21/2021 zo dňa 12.10.2021, v zmysle ktorého pri skúmaní primeranosti odplaty je potrebné vychádzať z § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1 ods. 1 a § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a teda smerodajná je vždy priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu zmluvy. Ohľadom skúmania bonity doplnil predchádzajúce vyjadrenie, že aj spotrebiteľovi vyplýva povinnosť poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalovaný síce vytýkal žalobcovi nekonanie s odbornou starostlivosťou, ale sám pri podpise zmluvy pritom poskytol neúplné a nepravdivé údaje o svojich záväzkoch.

8. Žalovaný v duplike zotrval na svojej argumentácii. Ohľadom doby trvania zmluvy žalovanému neboli známe logicko-matematické úvahy žalobcu, z ktorých vychádza, keď tvrdí, že doba trvania je 46 mesiacov, prvá splátka je splatná 20.03.2017 a ďalších 45 splátok je splatných 20. dňa v mesiaci. Mal za to, že je potrebné rozlišovať medzi dobou trvania zmluvy a dobou splatnosti splátok, hoci žalobca tieto stotožňoval. Argumentoval, že ak prvá splátka bola splatná 20.03.2017 viac ako 4 mesiace po uzatvorení zmluvy 16.11.2016), tak do momentu splatnosti prvej splátky by zmluva akože netrvala, alebo nebola platná. Matematicky mu nevychádzala ani situácia, ak by sa malo 46 mesiacov počítat' od 20.03.2017, pretože by to vyšlo na deň 20.01.2021, hoci splatnosť poslednej 46. splátky pripadá na deň 20.12.2020. Navyše poukázal na to, že doba trvania zmluvy má byť vyjadrená transparentne a zreteľne, hoci vyššie uvedené predstavuje jej práce prepočty. Vyjadrenie doby trvania zmluvy v samotnej zmluve v znení „do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy“ považoval za neurčité a nejednoznačné vyjadrenie doby trvania zmluvy. K predpokladom na výpočet RPMN mal za to, že ide o záväzný pojem a tieto by mali byť vyslovene uvádzané v zmluve, keďže ich uvedenie v zmluve nenachádza. Zotrval aj na tvrdení o úroku v rozpore s dobrými mravmi a poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktoré uzatvárajú, že sú akceptovateľné úroky vyššie o nie viac ako 100 % oproti priemeru bánk. Napokon sa vyjadril k bonite a mal za to, že žalobca žiadnym spôsobom neskúmal bonitu žalovaného, a tak hrubo porušil svoju povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou. Žalobca totiž nepredložil žiaden dôkaz o svojej odbornej starostlivosti pri posudzovaní bonity žalovaného. Mal za to, že dodávateľ od neho nežiadal žiadne informácie relevantné pre posúdenie schopnosti splácať úver v stanovenej výške, pričom pasívny zber informácií z registra považoval za nedostatočný. Cieľom úpravy bola ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru, ktoré vedie k insolvencii spotrebiteľa so všetkými negatívnymi následkami, a to ekonomickými v podobe straty majetku i spoločenskými v podobe spoločenskej stigmatizácie.

9. Súd nariadil termín pojednávania na deň 14.03.2023, ktoré súd v súlade s § 180 CSP vykonal v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného. Žalovaného súd osobitne nepredvolával (pojednávania sa zúčastnil právny zástupca žalovaného). Právnomu zástupcovi žalobcu bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 23.02.2023 a tento svoju a žalobcovu neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a nenvyšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti konania.

10. Súd na pojednávaní dňa 14.03.2023 vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi (na čl. 7 notárska zápisnica N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX, E. XXXXX/XXXX spísaná notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou so sídlom Notárskeho úradu v Bratislave dňa 11.12.2017, na čl. 11 príloha 1 projektu opis rozdelenia majetku a záväzkov, na čl. 12 zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.04.2016, na čl. 14 rubovej strane splátkový kalendár zo dňa 12.04.2016, na čl. 15 rubovej strane štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere z 12.04.2016, na čl. 17 vypracovanie ponuky finančnej služby a marketingové oslovovanie z 12.04.2016, na čl. 17 rubovej strane informácie o finančnom sprostredkovaní z 12.04.2016, na čl. 18 rubovej strane zmluva o poskytovaní služieb zo dňa 02.04.2015, na čl. 20 výzva na zaplatenie z 01.09.2016 spolu s doručenkou nachádzajúcou sa na rubovej strane čl. 20, na čl. 21 list VÚB banky adresovaný žalovanému zo dňa 27.11.2019, na čl. 21 rubovej strane prehľad splátok a úhrad k č. zmluvy 21130596, na čl. 47 príloha č. 3 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, na čl. 48 oznámenie o postúpení pohľadávky z 22.09.2022, na čl. 51 dodatok č 5 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 30.11.2017 s tým, že dodatok bol uzavretý dňa 30.11.2021, na čl. 55 rámcová zmluva o postúpení pohľadávok z 30.11.2017, na čl. 60 žiadosť o postúpenie a prevod z 08.09.2022, na čl. 81 priemerne úrokové miery z úverov

poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, stav a nové obchody pre rok 2016, na čl. 92 zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.01.2016, na čl. 95 odpoveď Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov na žiadosť, a to zo dňa 11.04.2022, na čl. 109 súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za štvrtý štvrťrok 2015, stav k 31.12.2015), oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami strán, ako i ostatnými spisovými materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Právny predchodca žalobcu – Consumer Finance Holding, a.s. (ktorého nástupcom neskôr v dôsledku zlúčenia bola Všeobecná úverová banka, a.s.) a žalovaný uzavreli dňa 12.04.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj „zmluva“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver za účelom nákupu tovaru – sporák a rúra – MORA F. XXX G., drobné spotrebiče – C. G. B., televízor C. H., a to pri nasledovných podmienkach: kúpna cena 827 EUR, akontácia 0 EUR, výška úveru 827 EUR, výška splátky 29,78 EUR, počet splátok 40, celková čiastka 1 191,20 EUR, RPMN 25,55 %, fixná ročná úroková sadzba 25,55 %, celkové náklady spotrebiteľa 364,20 EUR, splatnosť prvej splátky 20.05.2016, splatnosť ďalších anuitných splátok vždy 20. dňa v mesiaci, doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy, termín konečnej splatnosti 20.08.2019, odplata 25,55 %, najvyššia prípustná výška odplaty 25,58 %, priemerná RPMN 32,03 %.

12. Vychádzajúc z prehľadu splátok a úhrad žalovaný najprv priebežne uhradil splátky úveru, do omeškania s viac ako dvoma splátkami sa prvýkrát dostal až októbri 2018. Následne ale opätovne uhradil priebežne splátky. Celkovo žalovaný uhradil sumu 1 161,42 EUR. Listom zo dňa 01.09.2019, doručeným žalovanému dňa 09.09.2019, právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu neuhradeného záväzku vo výške 89,34 EUR, a to najneskôr do 01.10.2019. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný následne uhradil dve splátky po 29,78 EUR. Listom zo dňa 27.11.2019 dal právny predchodca žalobcu žalovanému na vedomie, že jeho dlh zo zmluvy č. 6049805598 nie je vysporiadaný a vyzval žalovaného na úhradu zostatku 29,78 EUR najneskôr v lehote 10 dní od doručenia predmetnej písomnosti.

13. V priebehu sporového konania pôvodný veriteľ – už ako Všeobecná úverová banka, a.s. – postúpil na základe rámcovej zmluvy o postúpení zo dňa 30.11.2017, dodatku č. 5 k predmetnej rámcovej zmluve zo dňa 30.11.2021 a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 08.09.2021 ku dňu 16.09.2021 pohľadávku voči žalovanému spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. a listom zo dňa 22.09.2021 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky.

14. Zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úver.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

17. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky (17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

19. Podľa § 7 ods. 15 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

20. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky (17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

22. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

23. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

24. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b)

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

25. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

26. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ v aktuálnom znení spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba)

27. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase postúpenia pohľadávky práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

30. Podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne.

31. V predmetnej veci bolo vzhľadom na povahu účastníkov úverovej zmluvy nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušnej právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a zákonu č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

32. Keďže sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulárového typu, súd by sa aj bez námietky žalovaného v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex officio) zaoberal opodstatnenosťou uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a potenciálnou bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.

33. Čo sa týka obligatórnych náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ZoSÚ súd má v zhode so žalovaným za to, že žiadna z uvedených náležitostí neabsentuje, a preto nie je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ. Majúc na zreteli eurokonformný výklad zákonnej úpravy súd

dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle v tom čase platnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov.

34. Čo sa týka doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, donedávna bola judikatúra súdov ohľadom spornej otázky nejednotná. S ohľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 69/2020 z 30.11.2021, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod číslom judikátu R 16/2022, by sa mala judikatúra súdov zjednotiť v závere, že v zmluvách o spotrebiteľských úveroch uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. apríla 2018 nie je potrebné uvádzať presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, resp. doby trvania zmluvy. Náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) zákona sú splnené, ak zmluva obsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a údaje, z ktorých možno určiť, dokedy povinnosť platiť úver s príslušenstvom trvá. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že v zmluve je dostatočným spôsobom vyjadrená doba trvania zmluvy, resp. termín konečnej splatnosti, keď zmluva obsahuje údaj o splatnosti splátok, splatnosti prvej splátky i termíne konečnej splatnosti a napokon aj vyjadrenie, že zmluva bude trvať po dobu do splatenia všetkých záväzkov. Súd má za to, že údaj o dobe trvania a termíne konečnej splatnosti tak, ako sú uvedené v zmluve sú v zmysle eurokonformného výkladu ustanovenia § 9 písm. f) ZoSÚ i s poukazom na závery Najvyššieho súdu SR dostatočne určité.

35. Súd sa taktiež nestotožnil s argumentáciou žalovaného ohľadom osobitnej potreby uvádzania predpokladov použitých pre výpočet RPMN. Zo znenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť konkrétny matematický výpočet RPMN, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Pokiaľ zákon vyžaduje uviesť všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, je postačujúce ak sú tieto predpoklady uvedené v zmluve, pričom všetky základné parametre pre výpočet RPMN sú uvedené priamo na prvej strane zmluvy. Súd dodáva, že predmetnou problematikou sa zaoberal aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.2.2021, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod číslom R 86/2021, kde najvyšší súd judikoval, že z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet.

36. Súd ďalej skúmal splnenie si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. K predloženiu dôkazov o splnení si tejto povinnosti bol žalobca vyzvaný a mal možnosť sa k nej vyjadriť. Súd podporne uvádza, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/18 (I.:I.:J.:XXXX:XXX): „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

37. V zmysle § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich

dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorých zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

38. Súd mal za to, že žalobca nepreukázal, že by pôvodný veriteľ pred poskytnutím úveru splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaného splácať poskytovaný úver. Žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca overoval príjem žalovaného v Sociálnej poisťovni, či úverové zaťaženie v registroch NRKI, či SRBI. Ako správne poukázal žalovaný, zo správy ÚPSVaR Prešov vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 17Csp/27/2022 vyplýva, že žalovanému bola v čase poskytnutia úveru poskytovaná dávka v hmotnej núdzi. Súdu je z iných konaní známe, že veritelia (vrátane pôvodného veriteľa v tomto konaní) si príjmy spotrebiteľov zisťujú lustráciou v Sociálnej poisťovni, čo však žalobca v tomto konaní nepreukázal. Zo zmluvy a tvrdení žalobcu pritom navyše ani nevyplyva, či boli od žalovaného reálne zisťované aj jeho iné náklady okrem splátok úverov, hypoték a lízingov, keďže v zmluve je skutočne uvedený iba údaj vo výške 0 EUR, ktorý sa javí vyplnený iba účelovo v danej hodnote.

39. Súd mal vzhľadom na uvedené za to, že žalobca pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle citovaných ustanovení, pričom spôsob, akým žalobca pristupoval k overovaniu bonity žalovaného, súd vyhodnotil ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Následkom hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ je s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ jednak fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

40. Súd vo svetle uvedeného záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa ďalej zaoberal tým, či je žaloba aspoň v časti dôvodná. Z prehľadu splátok a úhrad je nepochybné, že žalovanému bola poskytnutá suma finančných prostriedkov vo výške 827 EUR. Taktiež nebolo sporné, že žalovaný doposiaľ za účelom splnenia dlhu zo spotrebiteľského úveru uhradil 1 161,42 EUR. Keďže žalovaný už uhradil sumu poskytnutých finančných prostriedkov v plnom rozsahu, dlh zanikol splnením, a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol (I. výrok). Zároveň o vzájomnej žalobe rozhodol tak, že druhým výrokom určil, že úver poskytnutý na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ.

41. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu v konaní tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže žalovaný bol v konaní plne úspešný. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.